

KUTSESTANDARD

Harvesterioperaator, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Harvesterioperaator, tase 4 kutsestandardi alusel antakse nii esmast kutset kui kutset:

- a) esmane kutse saadakse riiklikult tunnustatud, käesolevale kutsestandardile vastava õppekava täitmisel. Lõputunnistusele/diplomi lisale kantud märge esmase kutse saamise kohta tõendab, et isik on saanud ettevalmistuse ja omab valmisolekut vastaval tasemel kutsealal tegutsema asumiseks.
- b) kutse saadakse, kui kutset andev organ on hinnanud isiku reaalses tööelus tõendatud kompetentside vastavust kutsestandardile ning väljastanud kutsetunnistuse.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Harvesterioperaator, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Harvesterioperaator, tase 4 on oskustöötaja, kes tunneb harvesteri ehitust ja hooldamist ning töötab sellega iseseisvalt vastavalt puiduvarumistehnoloogiatele. Harvesterioperaator valib lähtuvalt metsakasvatustlikust otsusest raiutavad puud ning langetab, laasib ja järkab tüved nõutava kvaliteedi ja parameetritega sortimentideks, tagades optimaalse majandusliku tulemi ning metsade ökoloogilise ja majandusliku kestvuse. Harvesterioperaator arvestab tema tööle eelnenud ja järgnevate tööloikudega, nende sujuvusega ning puidu sortimentidele ja kokkuveoteedele esitatud nõuetega. Harvesterioperaator viib iseseisvalt läbi harvesteri kontrollmõõtmisi ja koostab järkamisfaile. Harvesterioperaatorina töötamisel tuleb kasuks mootorsõiduki ja liikurmasina juhtimisõigus (juhiluba) vastavalt kehtivale liiklusseadusele.
A.2 Tööosad
Harvesterioperaator, tase 4 kutse koosneb kahest osast: A.2.1 Hooldus- ja uuendusraie tegemine A.2.2 Harvesteri seadistamine ja korrashoid Tööosadega seotud tööülesannete loetelu „Tööosad ja tööülesanded“ on toodud kutsestandardi Lisas 1
A.3 Töö keskkond ja eripära
4. taseme harvesterioperaatori kutse eeldab orienteerumisvõimet looduses ja füüsilist vastupidavust. Harvesterioperaator on kohustatud kasutama töö osale vastavat turvavarustust ning järgima tööohutusnõudeid.
A.4 Töövahendid
Harvesterioperaatori põhilisteks töövahenditeks on metsalangerustraktor ehk harvester.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Harvesterioperaatori kutse eeldab otsustus-, vastutus-, analüütilist, keskendumis- ja nägemisvõimet; füüsilist vastupidavust ning käelise tegevuse täpsust, sujuvust ja kiirust.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Tavapärased 4. taseme harvesterioperaatoril erialane kutseharidus või kutseoskused on omandatud praktilise töö käigus.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Harvesterioperaator, raieamasina operaator

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Harvesterioperaator, tase 4 kutse tõendamiseks on vajalik kompetentside B.2.1; B.2.2 ja B.2.3 (läbiv kompetents) tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Hooldus- ja uuendusraie tegemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) juhib harvesteri, arvestades looduslikke tingimusi; 2) veendub raielangi õigsuses ja ohutuses, kasutades kaarti ja/või GPS-seadet; 3) koostab järkamisfaili, kasutades harvesteri arvutit, kasutusjuhendit ja tootmisülesannet; 4) valib kasvama jäävad puud, lähtudes metsakasvatustlikust eesmärgist (puude kasvutingimuste parandamine, tulevikupuistu koosseisu kujundamine, optimaalse puude vahekauguse tagamine jm); 5) toodab puidu sortimente vastavalt tootmisülesandes toodud kvaliteedi- ja parameetrite nõuetele; 6) väljastab toodangu raporti, kasutades harvesteri arvutit; 7) teeb harvesteri kontrollmõõtmist, kasutades kalibreerimisklupet ja mõõdulinti ning järgides tarkvara juhiseid; 8) võtab vastu ja edastab elektroonilisi andmeid, lähtudes tööülesandest; 9) kasutab harvesteriga töötamisel säästvaid töövõtteid, lähtudes töökeskkonna ja ohutusnõuetest; 10) hindab puidu ja töö kvaliteeti, lähtudes tööülesandest. Teadmised: 1) põhilised puu- ja põõsaliigid, nende omadused ja hooldamise põhimõtted; 2) metsakasvatustlikud eesmärgid; 3) puidu kvaliteedinõuded ja puidurikked; 4) puude enamlevinud kahjustused; 5) puiduvarumistehnoloogiad; 6) harvesteriga töötamise põhimõtted; 7) kalibreerimisklupe kasutamise põhimõtted; 8) enamlevinud harvesteri tööprogrammid; 9) GPS-seadmete ja kaartide kasutamise põhimõtted. Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja intervjuu	
B.2.2 Harvesteri seadistamine ja korrashoid	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) jälgib harvesteri korrasolekut, järgides kasutusjuhendit; 2) seadistab harvesteri parameetrid sobivateks, arvestades ergonoomia ja töö iseloomuga; 3) määratleb mehaanilised, elektrilised ja hüdraulilised rikked, lähtudes kasutusjuhendist; 4) määratleb remondi vajaduse, lähtudes kasutusjuhendist ja võimalusel kõrvaldab rikked oma pädevuse piires; 5) teeb regulaarset tehnohooldust, lähtudes kasutusjuhendist ja ohutusnõuetest; 6) käitleb hooldus- ja remondijäätmeid, lähtudes keskkonnanõuetest. Teadmised: 1) harvesteri töö-, seadistamis- ja hoolduspõhimõtted. Hindamismeetod (id):	

Praktiline töö ja intervjuu

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.3 Harvesterioperaator, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) mõistab oma osa puiduvarumise tehnoloogilises ahelas – raie, kokkuveo, väljaveo ja sortimendi kasutuse eesmärgist – ning osaleb meeskonnatöös; 2) kasutab materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ja säästlikult ning töötab ettevõtte kasumlikkust järgides; pakub välja töötavaid uuendusi; 3) hindab ohufaktoreid; väldib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuse tekkimist ning teisi tööga kaasneva võivaid riske oma tööloiguse ning võtab kasutusele abinõud riskide maandamiseks; 4) järgib töökeskkonna ja -ohutuse nõudeid, kasutades töökaitsevahendeid ja ohutuid töövõtteid; 5) annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist tööandjale; 6) kasutab oma töös arvuti tasemel AO2 (vt lisa 1); 7) kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja vähemalt ühte võõrkeelt tasemel A1 (vt lisa 2).	
Teadmised: 1) kutsealaga seonduvad õigusaktid; 2) ergonoomia põhimõtted; 3) töö- ja keskkonnohutuse alused; 4) esmaabi alused.	
Hindamismeetod (id): Läbivat kompetentsi hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega integreeritult.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-05122013-3.4.1/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Aita Sauemägi, SA Innove Andres Müürisepp, Luua Metsanduskool Ilmar Paal, Riigimetsa Majandamise Keskus Marko Vinni, Luua Metsanduskool Ott Otsmann, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit Peep Lohu, Odenkat OÜ Rainer Laigu, Riigimetsa Majandamise Keskus Toomas Keskkülla, Artiston OÜ Tõnu Reinsalu, Luua Metsanduskool Urmas Valter, Raviltos OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	13
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	05.12.2013
6. Kutsestandard kehtib kuni	04.10.2017
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	8341 Põllu- ja metsamasinate juhid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Harvester operator, level 4
Soome keeles	Hakkuukoneenuljettaja

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

C.3 Lisad

Lisa 1 [Tööosad ja tööülesanded](#)

Lisa 2 [Arvuti kasutamise oskused](#)

Lisa 3 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)